

KA BOLJOJ BUDUĆNOSTI

EU4Green: Stvaranje održive budućnosti za Zapadni Balkan

EU4Green je važan projekat Evropske unije koji pomaže ekonomijama Zapadnog Balkana, potpisnicama Zelene agende, u zelenoj tranziciji. Projekat je pokrenut 2022. godine a trajeće do kraja 2025. godine u svim ekonomijama Zapadnog Balkana. Za brojne aktivnosti osigurano je 10 miliona evra iz EU fondova, uz dodatnih milion evra iz Austrijske razvojne agencije. Projekat sprovodi Agencija za životnu sredinu Austrije u saradnji sa lokalnim institucijama. Zelena agenda omogućava tranziciju Zapadnog Balkana u moderne, resursno efikasne i konkurentne

ekonomije gde je rast odvojen od emisije gasova staklene bašte, korišćenja resursa i stvaranja otpada. Praćenje sprovođenja ovih politika zahteva vreme i dobro poznavanje postojećih sistema monitoringa i izveštavanja. Lideri Zapadnog Balkana poverili su Savetu za regionalnu saradnju (RCC) da uspostavi efikasan sistem monitoringa na regionalnom nivou. Zelena agenda za Zapadni Balkan je deo šireg Evropskog zelenog dogovora, strategije EU usmerene na postizanje klimatske neutralnosti do 2050. godine, i kao takva pruža podršku ekonomijama regiona u njihovoj tranziciji ka održivoj budućnosti. To uključuje smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte, prelazak na obnovljive izvore

energije, unapređenje energetske efikasnosti i očuvanje biodiverziteta. Kada se 2020. godine, šest ekonomija Zapadnog Balkana obavezalo na trasiranje puta ka održivoj cirkularnoj ekonomiji i zelenoj tranziciji, svaka privreda je definisala svoje akcije kako bi zadovoljila lokalne potrebe, a projekat EU4Green podržava ove inicijative u odabranim oblastima.

KLJUČNE AKTIVNOSTI I INICIJATIVE EU4GREEN PROJEKTA

EU4Green se bavi svojim obavezama kroz interdisciplinarni i holistički pristup, pokrećući inicijative u više od deset tematskih oblasti. Podstičući razmenu znanja i unapređujući institucionalne kapacitete, projekat promoviše

Photo: Andrei Marin, My City - EEA

saradnju i rast među ekonomijama Zapadnog Balkana. Ova višestruka strategija osigurava sveobuhvatan i integrisan odgovor na ekološke izazove, podržavajući održivi razvoj u čitavom regionu.

Projekat EU4Green daje prioritet monitoringu vode, implementaciji Direktive o tretmanu gradskih otpadnih voda i Direktive o nitratima. Monitoring vode je ključan za integrisano upravljanje vodnim resursima, a projektom su obezbeđene radionice za prenos znanja i obuku lokalnih eksperata. Direktiva o tretmanu gradskih otpadnih voda štiti vodenu sredinu od štetnih efekata ispuštanja otpadnih voda, dok Direktiva o nitratima sprečava zagađenje iz poljoprivrednih izvora.

Svih šest ekonomija Zapadnog Balkana pati od lošeg kvaliteta vazduha,

EU4Green pomaže u razvoju planova za poboljšanje kvaliteta vazduha, smanjenje zagađenja iz domaćinstava i poljoprivrednog otpada, kao i jačanje kapaciteta hemijskih laboratorija za monitoring vazduha.

posebno tokom zime. Za rešavanje ovog problema EU4Green pomaže u razvoju planova za poboljšanje kvaliteta vazduha, smanjenje zagađenja iz domaćinstava i poljoprivrednog otpada, kao i jačanje kapaciteta hemijskih laboratorija za monitoring vazduha.

Zapadni Balkan se usmerava na dekontaminaciju zemljišta, u skladu sa

EU Strategijom za zemljište do 2030. godine, a u tom smeru EU4Green radi na identifikaciji zagađenih lokacija, izradi inventara i registra, te sanaciji područja koja predstavljaju rizik za zdravlje. Inicijativa uključuje uspostavljanje monitoringa difuznog zagađenja zemljišta i harmonizaciju laboratorijskih kapaciteta.

EU4Green se takođe fokusira na održivu poljoprivredu, upravljanje tokovima hranljivih materija i stajnjaka, te primenu Direktive o nitratima. Projekat podstiče prilagođavanje klimatskim promenama kroz analizu i poboljšanje strateških pristupa, promovišući efikasno korišćenje vode i agro-ekološke indikatore. Zeleno obrazovanje i veštine su koja Evropa prepoznaje kao ključne za zelenu transformaciju. Zbog toga EU4Green razvija inovativne nastavne

Photo: Sebastian Koi, Rediscover Nature - EEA

metodologije i module za mikrokredite, negujući ekološku svest, energetska efikasnost i održivu poljoprivredu. Projekat unapređuje kvalitet obrazovanja i relevantnost formalnog obrazovanja, podstičući kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika.

I organizacije civilnog društva (OCD) igraju veoma važnu ulogu u implementaciji Zelene agende te se projektom unapređuje tehničko znanje ovih organizacija i promovise njihovo uključivanje u donošenje političkih odluka i promovisanjem ekološke održivosti kroz inkluzivne platforme za dijalog i saradnju. EU4Green se fokusira i na očuvanje biodiverziteta, posebno u zaštićenim područjima poput vlažnih staništa. Projekat identifikuje ključne lokacije u svakoj ekonomiji Zapadnog Bal-

kana, prikuplja relevantne podatke i izrađuje baze geopodataka. Ove aktivnosti podržavaju očuvanje vrsta i staništa, uključujući endemske vrste i područja netaknute prirode. Za zelenu tranziciju ključno je razumevanje finansijskog ambijenta i dostupnih programa finansiranja. Zbog toga EU4Green pruža u zemljama Zapadnog Balkana obuku o zelenim finansijama za javni i privatni sektor, poboljšava bazu znanja i angažuje lokalne finansijske institucije. Projekat razvija pregled dostupnih finansijskih

institucija i promovise strategije za ublažavanje klimatskih rizika, podižući svest o značaju održivog finansiranja.

EU4Green nije samo ekološki projekat; on predstavlja sveobuhvatan pristup održivom razvoju koji može služiti kao model za druge regione sveta. Promovišući cirkularnu ekonomiju, unapređujući poljoprivredu, smanjujući zagađenje i jačajući saradnju, EU4Green postavlja temelje za zdraviju i održiviju budućnost Zapadnog Balkana i njegovom putu prema Evropskoj uniji. ■

INFO

Za više informacija posetite veb sajt:

www.eu4green.eu

i EU4Green stranice na YouTube-u, LinkedIn-u, Facebook-u i Instagram-u na engleskom i lokalnim jezicima.